

2022-09-13

Kollektivtrafik
Malin Persson Zeidlitz
Tfn: 063-146533
E-post: malin.zeidlitz@regionjh.se

RUN/397/2022

Tilläggsbeställning av tågtrafik 2023 (T23) - lördagsturer Östersund-Duved

Ärendebeskrivning

Kostnadsfördelningen för Norrtågs trafikutbud baseras på det basutbud som gemensamt beslutades av delägarna inför den senaste trafikupphandlingen 2015. Ekonomiska konsekvenser som beror på trafikförändringar utöver basutbudet regleras direkt mot den eller de delägare/finansiärer som berörs av förändringen.

I basutbudet ingår 2,5 dubbeltur på sträckan Östersund – Duved på lördagar. Inför T20 beslutade Vy Tåg AB, att på kommersiella grunder, utöka trafiken på aktuell sträcka med ytterligare två dubbelturer för att möta en ökad efterfrågan. Pandemin Covid-19 ledde strax därpå till ett minskat resande totalt sett. Därför inledde Vy Tåg och Norrtåg avtalsförhandlingar under 2022, vilket resulterat i en annan avtalsform. Vy Tåg meddelade också under T22 att de avsåg att inte köra de turer som lagts till på kommersiella grunder. För att undvika förändringar under gällande tidtabell räknade Norrtåg in denna trafik i den ordinarie kostnadsfördelningen, vilket innebar att övriga delägare delvis finansierat trafiken. Inför T23 behöver därför Region Jämtland Härjedalen fatta beslut om den utökade trafiken ska fortsätta köras och då helt finansieras av Region Jämtland Härjedalen, då den inte är en del av basutbudet.

De aktuella turerna är fetmarkerade i den förenklade tidtabellen nedan.

<u>Norrtåg turnr.</u>	<u>Från Östersund kl.</u>	<u>Till Duved kl.</u>
7520	07:20	08:39
7522	08:40	10:04
7526	14:31	15:53
7510	16:32	17:52
<u>Norrtåg turnr.</u>	<u>Från Duved kl.</u>	<u>Till Östersund kl.</u>
7521	08:02	09:24
7507	10:03	11:25
7523	12:04	13:25
7527	16:13	17:36
7537	19:14	20:39

Om turerna inte läggs med i trafikbeställningen blir det cirka 9 timmar långa tidsluckor mellan avgångarna i vardera riktningen.

Region Jämtland Härjedalen behöver senast i oktober 2022 meddela om de tidigare kommersiella avgångarna mellan Östersund och Duved på lördagar ska ingå i trafikbeställningen för T23 eller om dessa avgångar ska tas bort. Om de ska behållas i tidtabellen för T23 kommer kostnaden för dessa turer att tillkomma på Region Jämtland Härjedalens finansiering samtidigt som en eventuell besparing av att inte köra dessa fördelas på samtliga finansiärer.

Beräknat antal turer per år uppgår till cirka 200. Beläggningen är relativt stark och resandet har ökat under året. Prognosen för 2022 är cirka 7 000 resenärer totalt. I snitt innebär det 30 resenärer per tur västerut och 40 resenärer per tur österut. Ungefär 30 % av resandet genomförs med ungdomskort. Den prognostiserade nettokostnaden för de två dubbelturerna uppgår till 1,0 mnkr per år. Den faktiska kostnaden för trafiken kommer årligen att justeras mot den faktiska intäkten för dessa avgångar, eventuellt minskade intäkter leder till en högre kostnad likväl som eventuellt ökade intäkter leder till en lägre kostnad per år.

Möjligheten att i stället ersätta de två dubbelturerna med buss har undersökts, risken är dock stor att det inte skulle ses som ett tillräckligt attraktivt alternativ för att resenärerna skulle fortsätta åka kollektivt. Restiden skulle öka från tågets cirka 1 timme och 20 minuter till 2 timmar och 10 minuter med buss. En utökning med två dubbelturer med buss från Östersund till Duved beräknas kosta cirka 500 000 kr per år.

Om de två dubbelturerna inte ska ingå i trafikbeställningen för 2023 innebär det att utbudet på sträckan nästan halveras, vilket kan leda till ett minskat resande även på övriga avgångar. En neddragning kommer främst drabba ungdomars resmönster och aktiviteter på helger men även eventuellt vissa arbetspendlare som arbetar helg i Åredalen. Turerna har varit efterfrågade även om resandet inte varit så omfattande att intäkterna räckt till att finansiera turerna i sin helhet. Ett eventuellt beslut att inte fortsätta med dessa turer på lördagar hämmar Region Jämtland Härjedalens långsiktiga ambition att förlänga fler turer till Trondheim efter att elektrifieringen av Meråkerbanan är färdig 2024.

Finansiering

Kostnaden för att utöka Norrtågs basutbud från och med trafikår 2023 på sträckan mellan Östersund och Duved från 2,5 dubbelturer till 4,5 dubbelturer beräknas uppgå till en nettokostnad av 1 mnkr per år. Regionfullmäktige beslutade 2022-02-16 att fastställa Trafikplan 2023 (RUN/487/2021) med en utökad budgetram om 5 miljoner kronor för de trafikförändringar som föreslogs för trafikåret 2023.

Kostnaderna för trafikförändringarna i T23 har visat sig bli lägre än tidigare uppskattningar. Därmed finns det tillräckligt utrymme inom budgetramen för Trafikplan 2023 för att täcka den oförutsedda kostnadsökning som en utökning av basutbudet på lördagar på sträckan mellan Östersund och Duved från 2,5 dubbelturer till 4,5 dubbelturer innebär. Även om denna utökning av basutbud ryms inom den av regionfullmäktige beslutade ramförstärkning för trafikutbudsförändrar T23 så bör nämnas att verksamhetsområdet kollektivtrafik totala kostnadsmassa enligt prognos för 2022 såväl som 2023 inte ryms inom den budgetram som har tilldelats området via region- och verksamhetsplan.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen utökar trafikbeställningen av Norrtågs basutbud på lördagar på sträckan Östersund – Duved från 2,5 dubbelturer till 4,5 dubbelturer till en nettokostnad av 1 miljon kronor per år.
2. Finansiering sker genom den ramförstärkning som erhållits vid antagande av Trafikplan 2023 (T23).

I tjänsten
Anders Byström
Tf. Regiondirektör

Marie Olofsson
Områdeschef Kollektivtrafik

Utdrag till

Norrtåg AB